T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 5

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7

6. DENETİM GÖRÜŞÜ 9

7. DENETİM BULGULARI 9

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu 2

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu 2

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi 3

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi 3

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Sağlık Raporlarının Bildirimlerine İlişkin Olarak Birimler Arasında Etkin Bir Kontrol Sistemin Bulunmaması

2. Erasmus İşlemlerinde Yetkili Organlardan Karar Alınmamış Olması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 17.05.2007 tarih ve 5662 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 30.06.1982 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 10 fakülte, 4 yüksekokul, 1 enstitü, 6 meslek yüksekokulu ve 12 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	61	27	88
Doçent	97	45	142
Doktor öğretim üyesi	204	68	272
Öğretim görevlisi	132	51	183
Araştırma görevlisi	87	100	187
Toplam	**581**	**291**	**872**

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	156	159	315
Sağlık	2	14	16
Avukatlık	2	-	2
Eğitim-öğretim	-	-	-
Teknik	31	46	77
Yardımcı	12	11	23
Sözleşmeli	21	3	24
İşçi	266	-	266
Toplam	**490**	**233**	**723**

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 1.071'dir. Ayrıca Üniversitede 7 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımına ve yıl sonu harcama gerçekleşmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı(%)
01 Personel Giderleri	930.744.498	920.848.703	98,94
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	106.176.000	101.446.308	95,55
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	156.723.792	95.820.640	61,14
05 Cari Transferler	12.438.896	9.624.354	77,38
06 Sermaye Giderleri	136.650.000	126.099.078	92,28
07 Sermaye Transferleri	0	0	0
Toplam	**1.342.733.186**	**1.253.839.083**	**93,38**

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 1.243.210.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 852.448.86 TL(Kesintili Başlangıç Ödeneği) ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 1.342.733.186 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %93,38'u olan 1.253.839.083 TL'si kullanılmıştır.

Personel giderlerinde 930.744.498 TL ödeneğin 920.848.703 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 106.176.000 TL ödeneğin 101.446.308 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 156.723.792 TL ödeneğin 95.820.640 TL'si, cari transferlerde 12.438.896 TL ödeneğin 9.624.354 TL'si, sermaye giderlerinde 136.650.000 TL ödeneğin 126.099.078 TL'si harcanmıştır. Sermaye transferlerinde ise ödenek bulunmamaktadır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB), Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 11.356.814,44 TL bütçe dışı kaynak elde edilmiş olup bunun 8.319.544,78 TL'si kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.582.000	17020087,54	146,96
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	1.224.054.000	1.267.278.796,60	103,54
Diğer Gelirler	7.574.000	16.774.097,23	221,47
Sermaye Gelirleri	-	-	-
Toplam	**1.243.210.000**	**1.301.072.981,37**	**104,66**
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	0	215.559,12	
Net Toplam	**1.243.210.000**	**1.300.857.422,25**	**104,64**

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 1.243.210.000 TL olan Üniversitenin yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 1.300.857.422,25 TL'dir.

Dönem faaliyet geliri 1.333.265.826,55 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 215.559,12 TL, enflasyon düzeltmesi toplamı 2.241.152.498,17 TL ve faaliyet gideri 1.307.255.345,62 TL olan Üniversite, 2024 yılını 2.266.947.419,98 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı 4.968.179,82TL, gider toplamı 3.763.726,36 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 1.204.453,46 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-İktisadi İşletmenin 2024 yılı toplam geliri 13.481.068,73 TL, toplam gideri 11.832.176,66 TL dönem sonu kârı ise 1.648.892,07 TL' dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe

Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin

doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ve risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları herhangi bir eğitim ve bilgilendirme faaliyeti yapılmaması nedeniyle yeterli değildir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir.

Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur.

İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur.

Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır.

Kamu İdaresinde iç denetim birimi geçmiş dönemlerde iç kontrol ilanına çıkılmasına rağmen herhangi bir başvuru olmaması nedeniyle kurulmamıştır.

İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin iç denetim birimi olmadığından denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sağlık Raporlarının Bildirimlerine İlişkin Olarak Birimler Arasında Etkin Bir Kontrol Sistemin Bulunmaması

Bildirim mekanizmalarının etkin kurulmaması nedeniyle personel tarafından alınan sağlık raporlarının yetkili birimlere bildirilmediği söz konusu bildirimlere ilişkin sistemsel bir mekanizmanın kurulmadığı tüm bunların sonucunda personele yapılacak ücret ödemelerinde, sağlık raporu alınması durumunda kesintiye gidilmesi gereken geliştirme ödeneği, zam ve tazminat ödemelerinin kesilmediği görülmüştür.

Geliştirme Ödeneği Ödenmesine Dair Karar'ın 6'ncı maddesinde, geliştirme ödeneğinden yararlanabilmek için görevin ilgili yükseköğretim kurumlarında fiilen yapılmasının şart olduğu belirtilmiş ve sağlık raporu alınması durumunda da kesilmeyeceği ifade edilmiştir. Ancak aynı Karar'da, alınmış olunan sağlık raporlarının her ne suretle olursa olsun bir takvim yılı içinde 30 günü geçemeyeceği geçmesi durumunda ise artık geliştirme ödeneğinin ödenmesinin mümkün olmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Hal böyle iken yapılan incelemelerde, bir takvim yılı içerisinde personelin almış olduğu sağlık raporlarının bir takvim yılı içerisinde 30 günü geçmesine rağmen geliştirme

ödeneklerinin kesilmediği, toplam sağlık raporu sayının takip edilebileceği bir sistemin kurulmadığı ve kontrol mekanizmalarının oluşturulmadığı görülmüştür.

Öte yandan, Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar'ın "Hastalık İzni" başlıklı 8'inci maddesinde, *"Sağlık kurulu raporu üzerine verilen hastalık izinleri ile kanser, verem, akıl hastalığı, şeker hastalığı ve açık kalp ameliyatı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananların kullandığı hastalık izinleri ve hastalıkları sebebiyle resmi yataklı tedavi kurumlarında yatarak gördükleri tedavi süreleri hariç olmak üzere, bir takvim yılı içinde kullanılan hastalık izin süreleri toplamının 7 günü aşması halinde, aşan günlere isabet eden zam ve tazminatlar %25 eksik ödenir."* denilmiştir.

Mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere, istisnai durumlar dışında bir takvim yılı içerisinde kullanılan hastalık izin süreleri toplamının 7 günü aşması halinde, aşan günlere isabet eden zam ve tazminatların %25 eksik ödeneceği belirtilmiştir.

Hal böyle iken, bir takvim yılı içerisinde personelin almış olduğu sağlık raporlarının bir takvim yılı içerisinde 7 günü geçmiş olmasına rağmen zam ve tazminatlarının kesilmediği, yine geliştirme ödeneğinde olduğu gibi toplam sağlık raporu sayının takip edilebileceği bir sistemin kurulmadığı ve kontrol mekanizmalarının oluşturulmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapıldığı, birimlere resmi yazı yazılarak birimlerin uyarıldığı söz konusu durumun önüne geçmek için önlemler alındığı belirtilmiştir.

Bu itibarla, sağlık rapor sürelerinin takibini teminen; kontrol mekanizmalarının oluşturulması, tahakkuk biriminde yer alan personellerin bilgilendirilmesi ve toplam sağlık raporu sayısının takibinin üzerinde hassasiyetle durulması gerekmektedir.

BULGU 2: Erasmus İşlemlerinde Yetkili Organlardan Karar Alınmamış Olması

Erasmus işlemlerinde, "dağıtım usulü ve ilkelerine ilişkin ölçütlerin" rektörlük, yönetim kurulu kararı, senato kararı gibi düzenleyici bir üst metinle belirlenmesi gerekirken belirlenmediği, erasmus hareketliliğine katılacak "öğrenci ve personelin seçiminin" rektör tarafından görevlendirilmiş bir seçim komisyonu tarafından gerçekleştirilmesi gerekirken herhangi bir rektör oluru olmadığı görülmüştür.

12.02.2024 tarihinde Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından çıkarılan ve 2024 yılını kapsayan Erasmus Uygulama El Kitabının birinci bölümünün ikinci maddesi "Tarafsızlık ve

Şeffaflık İlkesi" ni açıklamış ve söz konusu İlke'de, Üniversitenin tüm katılımcılar için eşit fırsatlar sunulmasını temin etme, Üniversite içindeki tüm yüksekokul, bölüm, fakülte ve enstitülerin programdan azami düzeyde istifade etmesini sağlayacak önlemleri alma ve potansiyel katılımcılar arasında ayrımcılık yapmama sorumluluğunu taşıdığını belirtmiştir.

Nitekim bu sorumluluğa ilişkin olarak, erasmus hareketliliğine katılacak öğrenci ve personelin seçiminin, Rektör tarafından görevlendirilmiş bir seçim komisyonu tarafından gerçekleştirileceği, dağıtım usulüne esas alınacak ölçütlerin, düzenleyici bir üst metinle (rektörlük, yönetim kurulu, senato kararı vb.) belirleneceği ve ilan edileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde, dağıtım usulünde esas alınacak ölçütlerin rektörlük, yönetim kurulu, senato kararı gibi düzenleyici bir üst metinle belirlenmediği, erasmus hareketliliğine katılacak öğrenci ve personelin seçimini yapan seçim komisyonunun bulunduğu ancak onun da rektör tarafından görevlendirilmesi gerekirken herhangi bir görevlendirme olmaksızın çalıştığı görülmüştür.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapıldığı, rektör oluru alınarak gerekli komisyonların kurulduğu ancak henüz personel seçilmesine ilişkin herhangi bir işlem yapılmadığı, yapıldığı takdirde raporda yer alan hususlara dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Bu minvalde, bundan sonra yapılacak erasmus iş ve işlemlerinde tarafsızlık ve şeffaflık ilkesine riayet edilmesi, belirlenecek ölçütlerde ve yapılacak seçimlerde gerekli organlardan kararlar alınmasının sağlanması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

https://www.sayistay.gov.tr

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 4

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 5

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 5

5. DENETİM GÖRÜŞÜ 6

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 20.12.2010 tarih ve 27791 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 14.06.2021 tarih ve 31511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

Döner sermayenin kendi yönetmeliğindeki faaliyetleri aşağıya alınacaktır.

a) İşletmeye bağlı Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi, Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yüksekokulu, Veteriner Fakültesi, Hayvansal Üretim Yüksekokulu ve sağlık hizmeti veren diğer birimlerde klinik, poliklinik, laboratuvar ve diğer hizmet birimlerinde muayene, tahlil, tetkik, tedavi, ameliyat, girişimsel işlemler ve bakım hizmetleri ile ilgili faaliyetlerde bulunmak, sağlık hizmetleri ile ilgili açılmış olan yataklı ve yataksız tedavi kurum ve birimlerini işletmek.

b) Turizm işletmeciliği ve otelcilik eğitiminin uygulama alanlarını işletmek, yiyecek, içecek, konaklama hizmetleri vermek ve bu amaç doğrultusunda ilgili tesisleri işletmek.

c) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek konularda, bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetleri yapmak, elektronik ortamda ve yüz yüze seminer düzenlemek ve kurs açmak, toplantı, konferans, panel ve sempozyumlar düzenlemek, sınavlar yapmak.

ç) Danışmanlık, kontrol, muayene ve benzeri hizmetler vermek, analiz, ölçüm, test ve kalibrasyon yapmak.

d) Faaliyet alanlarına uygun araştırma ve uygulama yapmak; bilimsel sonuçların

uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak.

e) Eğitim-öğretime yönelik uygulamalarla sınırlı kalmak üzere grafik tasarımı, afiş, broşür, sergi ve fuar düzenlenmesi, iç ve dış mekân düzenlemeleri ve benzeri hizmetleri yapmak.

f) Üniversitenin eğitim-öğretim ve uygulama faaliyeti ile ilgili her türlü basım ve yayın hizmetlerini yapmak.

g) Üniversite sanayi işbirliği kapsamında çalışmalar yapmak, sanayi kuruluşlarınca üretilen çeşitli malların standartlara uygunluğu konusunda raporlar düzenlemek, analiz ve ölçümler yapmak, projeler hazırlamak veya uygulamak.

ğ) Laboratuvar ve atölyelerde her çeşit cihaz, makine, alet-edevat ve benzerlerinin üretim, bakım ve onarımını yapmak.

h) Yabancı dil, yabancılara Türkçe öğretimi, bilgi işlem, yazılım ve donanım, bilirkişilik, pedagojik formasyon, arabuluculuk eğitimi gibi konularda elektronik ortamda ve yüz yüze eğitim hizmetleri faaliyetlerinde bulunmak.

ı) Mevcut fiziksel kapasiteyi değerlendirerek, hizmet birimlerinin faaliyet alanı ile sınırlı olmak üzere, yukarıda sayılanlar dışında her türlü mal ve hizmet üretiminde bulunmak ve yönetim kurulunun izni alınmak koşuluyla üretilen mal ve hizmetleri pazarlamak, satmak, satış yerleri açmak ve işletmek.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 6 (altı)'dır.

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü,

Spor Bilimleri Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi,

Hayvancılık Araştırma Geliştirme ve Uygulama Merkezi Döner Sermaye İşletmesi,

Merkezi Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı Döner Sermaye İşletmesi,

Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Döner Sermaye İşletmesi,

Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Döner Sermaye İşletmesi.

İşletme Müdürlüğünde; sadece işletme müdür vekili hizmet vermekte olup kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü ve 1(bir) memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 4.435.000,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 8.535.000,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2024 yılında 3.763.726,36 TL bütçe giderine karşılık 4.968.179,82TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2024 yılı gelir tablosuna göre 4.968.179,82TL gelir elde edilmiş, 3.763.726,36 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 1.204.453,46 TL kâr ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan;

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir

olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ve risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

https://www.sayistay.gov.tr